

EDUSKUNNAN VASTAUS 159/2000 vp

Hallituksen esitys rautatiekuljetuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä rautatiekuljetuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 81/2000 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 9/2000 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Rautatiekuljetuslaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan rautatiekuljetukseen, jonka rautatieyrittäjä on sitoutunut suorittamaan, ja rautatiekuljetukseen välittömästi liittyvään rautatieyrittäjän järjestämään muuhun kuljetukseen. Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta siltä osin kuin Suomea velvoittavasta kansainvälisestä sopimuksesta johtuu muuta.

2 §

Rautatieyrittäjä

Tässä laissa tarkoitetaan *rautatieyrittäjällä* valtion rataverkosta, radanpidosta ja rataverkon käytöstä annetun lain (21/1995) 2 a §:ssä tarkoitettua rautatieyrittäjää.

3 §

Säännösten pakottavuus

Sopimusehto, joka poikkeaa tämän lain säännöksistä matkustajan taikka tavaraan tai matkavaraan oikeutetun vahingoksi, on mitätön, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Tavaran kuljetusta koskevista säännöksistä voidaan kuitenkin poiketa muun kuin kuluttajansuojalain (38/1978) 1 luvun 4 §:ssä tarkoitetun kuluttajan kanssa tehtävässä sopimuksessa, jos poikkeaminen on kohtuullista sopijapuolten aseman, tavaran tai kuljetuksen poikkeuksellisen laadun taikka muiden erityisten olosuhteiden takia.

4 §

Korvausvaatimus muulla perusteella

Rautatieyrittäjällä ja sillä, jonka menettelystä rautatieyrittäjä vastaa, on oikeus vedota tämän lain säännöksiin vastuun rajoittamisesta ja

vastuusta vapautumisesta silloinkin, kun korvausvaatimus ei perustu tähän lakiin, jos korvausta olisi voitu vaatia tämän lain nojalla.

5 §

Tahallisuus ja törkeä huolimattomuus

Jos rautatieyritys tai joku, jonka menettelystä rautatieyritys vastaa, on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta, se ei voi vedota tämän lain säännöksiin vastuun rajoittamisesta tai vastuusta vapautumisesta.

6 §

Kuljetusehtojen saatavuus

Matkustajan ja matkatavaran kuljetukseen sovellettavat kuljetusehdot on pidettävä saatavilla toimipaikoissa, joissa tehdään näitä kuljetuksia koskevia sopimuksia.

7 §

Matkustajan ja tavarán lähettäján vastuu

Matkustajan velvollisuudesta korvata käsimatkatavarasta tai matkatavarasta rautatieyri-tykselle aiheutunut vahinko on soveltuvin osin voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2, 5 ja 6 luvussa säädetään.

Tavarán lähettäjä on velvollinen korvaamaan rautatieyri-tykselle vahingon, joka on aiheutunut tavarán puutteellisesta pakkaamisesta tai lähettäján tekemästä virheellisestä kuormasta. Jos tavarán lähettäjä on kuluttaja, hän on kuitenkin velvollinen korvaamaan vahingon vain siltä osin kuin se on johtunut hänen virheestään tai laimin-lyönnistään.

Jos vahinko on aiheutunut tavaraa kuljetet- tavaksi otettaessa havaittavissa tai rauta- tieyri-tyksen tiedossa olleesta puutteellisuu- desta, tavarán lähettäjä ei kuitenkaan ole 2 momentin nojalla korvausvelvollinen, jollei puutteellisuu-desta ole tehty merkintää kuljetus-

asiakirjaan tai ilmoitettu lähettäjälle tavaraa kul- jetettavaksi otettaessa.

8 §

Vahingonkorvauksen sovittelu

Tämän lain nojalla määrättävää vahingon- korvausta voidaan kohtuuden mukaan sovitella, jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaiku- tettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheutta- neeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ol- lut vahingon syynä. Tavarán lähettäjälle 7 §:n 2 momentissa säädettyä korvausvelvollisuutta voidaan lisäksi sovitella vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetyillä perus- teilla.

9 §

Lain suhde eräisiin muihin säädöksiin

Korvausvaatimukseen, joka johtuu matkus- tajan kuolemasta tai loukkaantumisesta taikka käsimatkatavaran katoamisesta tai vahin- goittumisesta, sovelletaan raideliikennevas- tuulakia (113/1999).

Vaarallisten aineiden kuljetukseen sovelle- taan tämän lain lisäksi vaarallisten aineiden kul- jetuksesta annettua lakia (719/1994).

2 luku

Tavarán kuljetus

10 §

Tavarán ottaminen kuljetettavaksi

Tavara on otettu kuljetettavaksi, kun se on luovutettu rautatieyri-tykselle lähettäján ja rauta- tieyri-tyksen sopimalla tavalla.

Tavarán lähettäján tai rautatieyri-tyksen vaati- muksesta kuljetussopimus on ennen kul- jetettavaksi ottamista vahvistettava rauta- tieyri-tyksen hyväksymällä rahtikirjalla.

11 §

Oikeus määrätä tavarasta kuljetuksen aikana

Rautatieyrityksen on lähettäjän määräyksestä keskeytettävä kuljetus tai luovutettava tavara määräpaikassa muulle kuin aikaisemmin ilmoitetulle vastaanottajalle. Lähettäjän oikeus määrätä tavarasta päättyy, kun tavara on luovutettu vastaanottajan hallintaan. Rautatieyritys ja lähettäjä voivat sopia, että oikeus määrätä tavarasta siirtyy lähettäjältä vastaanottajalle tai muulle henkilölle ennen tavarantoimituksen vastaanottajan hallintaan.

Määräyksen antaja on velvollinen korvaamaan rautatieyritykselle määräyksen noudattamisesta aiheutuvat kustannukset ja vahingon.

Rautatieyritys ei ole velvollinen noudattamaan määräystä, jos siitä aiheutuisi sille taikka toisen tavaralahetyksen lähettäjälle tai vastaanottajalle vahinkoa. Sama koskee määräystä, joka johtaisi lähetyksen jakamiseen. Jos rautatieyritys ei noudata määräystä, sen on heti ilmoitettava tästä määräyksen antajalle.

12 §

Tavarantoimitus

Rautatieyrityksen on luovutettava tavara vastaanottajalle määräpaikassa kuittausta ja kuljetussopimukseen perustuvien rautatieyrityksen saatavien suoritusta vastaan, jollei toisin ole sovittu.

Vastaanottajalla on oikeus kieltäytyä ottamasta tavaraa vastaan, jos rautatieyritys ei suoriuta vastaanottajan vaatimaa tarkastusta tavaralle aiheutuneen vahingon toteamiseksi.

13 §

Vastuu tavarasta

Rautatieyritys on tavarantoimitettavaksi ottamisesta sen luovutukseen asti vastuussa vahingosta, joka on aiheutunut luovutuksen viivästyttämisestä taikka siitä, että tavara on kokonaan tai osittain kadonnut tai vahingoittunut.

Rautatieyritys vapautuu 1 momentissa säädetystä vastuusta, jos se näyttää vahingon aiheutuneen:

1) lähettäjän tai vastaanottajan virheestä tai laiminlyönnistä;

2) lähettäjän tai vastaanottajan antamasta määräyksestä, joka ei johdu rautatieyrityksen virheestä tai laiminlyönnistä;

3) tavarassa olevasta viasta; taikka

4) seikasta, jota rautatieyritys ei ole voinut välttää ja jonka seurauksia se ei ole voinut ehkäistä.

14 §

Vastuu erityisestä riskistä

Rautatieyritys vapautuu 13 §:n 1 momentissa säädetystä vastuusta, jos se näyttää tavarantoimituksen tai vahingoittumisen voineen johtua 2 momentissa tarkoitettua erityisestä riskistä, eikä muuta näytetä.

Tavarantoimituksessa erityisiä riskejä ovat:

1) tavarantoimituksen erityinen alttius katoamiselle tai vahingoittumiselle;

2) katoamiselle tai vahingoittumiselle alttiin tavarantoimituksen pakkaaminen;

3) tavarantoimituksen kuormaus lähettäjän toimesta tai sen purkaminen vastaanottajan toimesta;

4) kuljetus avovälinällä lähettäjän kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti; sekä

5) riski, jolta sopimuksen mukaan kuljetuksessa mukana olevan saattajan pitää tavarantoimitusta suojella.

Jos avovälinällä kuljetetusta tavarasta on kadonnut poikkeuksellisen paljon tai avovälinällä kuljetettu kolli on kadonnut, rautatieyrityksen on kuitenkin näytettävä, että vahinko on johtunut 2 momentin 4 kohdassa säädetystä erityisestä riskistä vapautuakseen vastuusta kyseisen säännöksen nojalla.

15 §

Tavarantoimituksen katoaminen

Tavara katsotaan kadonneeksi, jos sitä ei ole luovutettu 14 päivän kuluessa sovitun luovutus-

ajan päättymisestä. Jos luovutusajasta ei ole sovittu, tavara katsotaan kadonneeksi 28 päivän kuluttua siitä, kun tavara otettiin kuljetettavaksi.

Jos kadonnut tavara myöhemmin löytyy, rautatieyrityksen on ilmoitettava siitä korvauksen saaneelle, jollei tämä ole korvauksen vastaanottaessaan kirjallisesti suostunut siihen, että ilmoitusta ei tehdä.

Korvauksen saaneella on oikeus löytyneeseen tavarahan, jos hän:

- 1) vaatii sen luovuttamista 30 päivän kuluessa ilmoituksen lähettämisestä;
- 2) palauttaa saamansa korvauksen; ja
- 3) suorittaa rautatieyritykselle sille kuljetussopimuksen perusteella kuuluvat saatavat.

Korvauksen saaneella on oikeus vähentää 3 momentin nojalla rautatieyritykselle palautettavasta korvauksesta hänelle 18 §:n mukaan kuuluva viivästyskorvaus.

Jos rautatieyrityksellä ei ole velvollisuutta ilmoittaa tavarahan löytymisestä tai jos korvauksen saanut ei ole vaatinut tavarahan luovuttamista, rautatieyrityksellä on oikeus määrätä tavarasta kolmannen osapuolen oikeudesta johtuvien rajoitusten.

16 §

Korvaus tavarahan katoamisesta

Jos tavara on kadonnut, rautatieyrityksen on suoritettava tavarahan oikeutetulle korvauksena tavarahan arvo kuljetettavaksi otettaessa, kuitenkin enintään 25 euroa kilolta puuttuvasta kokonaispainosta.

Rautatieyrityksen on 1 momentissa säädetyn korvauksen lisäksi palautettava suoritettujen kuljetusmaksut ja korvattava muut tavarahan kuljetuksesta aiheutuneet kustannukset.

Jos vain osa tavarasta on kadonnut, rautatieyrityksen on suoritettava 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista korvauksista kadonnutta määrää vastaava osuus.

17 §

Korvaus tavarahan vahingoittumisesta

Jos tavara on vahingoittunut, rautatieyrityksen on suoritettava tavarahan oikeutetulle tavarahan arvon alentumista vastaava korvaus, kuitenkin enintään 16 §:n 1 momentissa säädetty määrä, sekä 16 §:n 2 momentissa tarkoitetuista kustannuksista tavarahan arvon alentumista vastaava osuus.

18 §

Korvaus tavarahan luovutuksen viivästymisestä

Jos tavarahan luovutus on viivästynyt, rautatieyrityksen on korvattava luovutuksen viivästymisestä tavarahan oikeutetulle aiheutunut vahinko, kuitenkin enintään kuljetusmaksu nelinkertaisena.

Jos tavara on kadonnut, korvaus suoritetaan ainoastaan tavarahan katoamisesta 16 §:n nojalla.

Jos viivästyneenä luovutettu tavara on vahingoittunut tai osittain kadonnut, rautatieyrityksen on suoritettava korvaus sekä tavarahan vahingoittumisesta tai osittaisesta katoamisesta että tavarahan luovutuksen viivästymisestä, kuitenkin enintään 16 §:n nojalla määräytyvä korvaus.

3 luku

Matkustajan ja käsimatkatavarahan kuljetus

19 §

Kuljetusvelvollisuus

Henkilöliikennettä harjoittava rautatieyritys on velvollinen kuljettamaan matkustajia käsimatkatavaroihin.

Kuljetusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos:

- 1) kuljetuksen estää sellainen seikka, jota rautatieyritys ei voi välttää ja jota se ei ole velvollinen poistamaan;
- 2) sopivaa kuljetustilaa ei ole; tai
- 3) rautatieyrityksellä on muun lain perusteella oikeus kieltäytyä kuljetuksesta.

20 §

Käsimatkatavara

Matkustaja saa ottaa maksutta mukaansa juunaan kohtuullisen määrän käsimatkatavaraa. Käsimatkatavarana kuljetettavasta elävästä eläimestä rautatieyritys voi kuitenkin periä maksun.

21 §

Junavuoron viivästys

Rautatieyritys on velvollinen korvaamaan matkustajalle junavuoron viivästyksestä aiheutuneen vahingon, kuitenkin enintään 5 000 euroa matkustajaa kohden. Korvausvelvollisuutta ei kuitenkaan ole sellaisen viivästyksen johdosta, johon matkustajan voidaan kuljetuksen luonteen, sääolosuhteiden, kuljetusvälineen vaihtoon tarvittavan ajan tai muiden kuljetukseen liittyvien olosuhteiden vuoksi kohtuudella edellyttää varautuneen.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti, jos junavuoro peruutetaan tai se ei pysähdy aikataulussa ilmoitetulla liikennepaikalla.

Rautatieyritys vapautuu 1 ja 2 momentissa säädetystä korvausvelvollisuudesta, jos se näyttää ryhtyneensä kaikkiin kohtuudella vaadittaviin toimenpiteisiin vahingon välttämiseksi.

4 luku

Matkatavaran kuljetus

22 §

Matkatavara

Matkatavaralla tarkoitetaan tavaraa, jonka rautatieyritys on ottanut kuljetettavaksi matkustajan kuljetuksen yhteydessä erillistä todistusta (*matkatavaratodistus*) vastaan.

23 §

Matkatavaran luovutus

Rautatieyrityksen on luovutettava matkatavara matkatavaratodistusta ja kuljetussopimukseen perustuvien rautatieyrityksen saatavien suorittamista vastaan, jollei toisin ole sovittu. Rautatieyritys ei saa luovuttaa matkatavaraa, jos on perusteltua syytä epäillä, että matkatavaratodistuksen esittäjä ei ole oikeutettu saamaan matkatavaraa haltuunsa.

Matkatavaratodistuksen haltijalla, joka ei ole saanut matkatavaraansa, on oikeus saada todistukseen merkintä matkatavaran tiedustelemisen ajankohdasta.

Jollei matkatavaratodistusta esitetä, rautatieyritys on velvollinen luovuttamaan matkatavaran vain sille, joka todistaa oikeutensa siihen. Jos oikeutta ei katsota riittävästi selvitettyksi, matkatavaraa noutava on rautatieyrityksen vaatimuksesta velvollinen asettamaan vakuuden.

24 §

Vastuu matkatavarasta

Rautatieyrityksen vastuuseen matkatavarasta sovelletaan, mitä 13 §:ssä sekä 14 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään rautatieyrityksen vastuusta tavarasta.

25 §

Matkatavaran katoaminen

Matkatavara katsotaan kadonneeksi, jos sitä ei ole luovutettu seitsemän päivän kuluessa sen tiedustelemisesta.

Jos matkatavara myöhemmin löytyy, sovelletaan vastaavasti, mitä tavarasta säädetään 15 §:n 2—5 momentissa.

26 §

Korvaus matkatavaran katoamisesta

Jos matkatavara on kadonnut kokonaan tai osittain, rautatieyrityksen on suoritettava matkatavaraan oikeutetulle:

1) vahingon määrää vastaava korvaus, kuitenkin enintään 1 700 euroa kollilta; tai

2) jos vahingon määrää ei ole osoitettu, korvauksena 170 euroa kollilta; sekä

3) suoritettut kuljetusmaksut ja muut kadonneen matkatavaran kuljetuksesta aiheutuneet kustannukset.

Jos vain osa kollista on kadonnut eikä vahingon määrää ole osoitettu, rautatieyrityksen on suoritettava 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuista korvauksista kadonnutta määrää vastaava osuus.

Liikennevakuutuslain (279/1959) 3 §:ssä tarkoitetun moottoriajoneuvon tai vesikuluneuvon katoamisesta on suoritettava korvauksena sen käypä arvo, kuitenkin enintään 10 000 euroa. Ajo- tai kulkuneuvon tai sen katoille kuljetuksen ajaksi jätetyn tavaran katoamisesta on suoritettava korvauksena tavaran käypä arvo, kuitenkin enintään 1 700 euroa.

27 §

Korvaus matkatavaran vahingoittumisesta

Jos matkatavara on vahingoittunut, rautatieyrityksen on suoritettava matkatavaraan oikeutetulle matkatavaran arvon alentumista vastaava korvaus, kuitenkin enintään 26 §:n 1 momentin 1 kohdassa tai 3 momentissa säädetty enimmäiskorvaus.

28 §

Korvaus matkatavaran luovutuksen viivästymisestä

Jos matkatavaran luovutus on viivästynyt, rautatieyrityksen on suoritettava matkatavaraan oikeutetulle:

1) korvaus vahingosta, joka on aiheutunut luovutuksen viivästymisestä, kuitenkin enintään 170 euroa kollilta; tai

2) jos vahinkoa ei ole osoitettu, korvauksena 17 euroa kollilta matkatavaran tiedustelemisesta lukien kultakin alkavalta 24 tunnin ajanjaksolta, enintään kuitenkin 136 euroa kollilta.

Jos matkatavara on kadonnut, korvaus suoritetaan ainoastaan matkatavaran katoamisesta 26 §:n nojalla.

Jos viivästytynään luovutettu matkatavara on vahingoittunut, rautatieyrityksen on suoritettava matkatavaraan oikeutetulle korvaus sekä matkatavaran vahingoittumisesta että sen viivästymisestä, kuitenkin enintään 26 §:n nojalla määräytyvä korvaus.

5 luku

Erinäiset säännökset

29 §

Tarkastusoikeus

Kuljetettavaksi otettu käsimatkatavara, tavara tai matkatavara saadaan tarkastaa, jos on perusteltua syytä epäillä, että se aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle, ympäristölle tai omaisuudelle.

Tarkastuksen saa suorittaa siihen lain nojalla oikeutettu virkamies tai henkilö, jolle on annettu poliisilain (493/1995) 8 §:n nojalla erityiset poliisivaltuudet tarkastusten tekemiseen.

Tarkastus on suoritettava todistajan läsnäollessa ja siitä on laadittava pöytäkirja, joka tarkastuksen suorittajan ja todistajan on allekirjoitettava. Jäljennös pöytäkirjasta on viipymättä toimitettava sille, joka on oikeutettu tarkastettuun käsimatkatavaraan, matkatavaraan tai tavaraan.

30 §

Toimenpiteet vaaran torjumiseksi

Jos käsimatkatavara, tavara tai matkatavara aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle, ympäristölle tai omaisuudelle, 29 §:n 2 momentin nojalla tarkastukseen oikeutettu henkilö saa poistaa sen junasta taikka, jos vahinkoa ei voida estää tai rajoittaa lievemmin toimenpitein, tehdä sen vaarattomaksi tai hävittää sen. Jos junasta poistettua vaarallista käsimatkatavaraa, tavaraa tai matkatavaraa ei luovuteta siihen oikeutetulle, rautatieyrityksen on viipymättä ilmoitettava vaarallisen tavarän laadusta ja sijainnista vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa tarkoitettulle valvontaviranomaiselle ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin vahingon estämiseksi.

Jos matkustaja ei kehotuksesta luovuta 29 §:n 1 momentissa tarkoitettua käsimatkatavaraa tarkastettavaksi, rautatieyrityksellä on oikeus poistaa matkustaja junasta.

31 §

Oikeus myydä hakematta jätetty tavara

Rautatieyrityksellä on oikeus myydä hakematta jätetty tavara tai matkatavara siten kuin elinkeinonharjoittajan oikeudesta myydä noutamatta jätetty esine annetussa laissa (688/1988) säädetään.

32 §

Vastuu perättäiskuljetuksessa

Jos kaksi tai useampi rautatieyritys on suorittanut osan rautatiekuljetuksesta, josta on sovittu yhdellä kuljetussopimuksella, ne vastaavat yhteisvastuullisesti kuljetukseen liittyvästä tämän lain nojalla korvattavasta vahingosta.

Korvauksen suorittaneella rautatieyrityksellä on oikeus saada suorittamansa määrä vahingon

aiheuttaneelta rautatieyritykseltä. Jos vahingon on aiheuttanut kaksi tai useampi rautatieyritys, niiden keskinäiseen korvausvelvollisuuteen sovelletaan, mitä vahingonkorvauslain 6 luvun 3 §:ssä säädetään.

Jos vahingon aiheuttanutta rautatieyritystä ei saada selville, korvausvelvollisuus jaetaan yhteisvastuussa olevien rautatieyritysten kesken kunkin suorittaman kuljetusosuuden pituuden mukaisessa suhteessa. Rautatieyritys, joka voi osoittaa, ettei se ole aiheuttanut vahinkoa, ei kuitenkaan ole velvollinen suorittamaan korvausta tämän momentin nojalla.

Jos rautatieyritykseltä ei saada perityksi 2 momentissa säädettyä määrää tai 3 momentissa säädettyä osuutta korvauksesta, muut yhteisvastuussa olevat rautatieyritykset vastaavat vajauksesta niin kuin 3 momentissa säädetään. Sama koskee korvausta, jota rautatieyritys ei ole 3 momentin nojalla velvollinen suorittamaan.

33 §

Muistutus

Rautatieyritykselle on kanneoikeuden menettämisen uhalla tehtävä muistutus tavarän tai matkatavarän vahingoittumisesta tai osittaisesta katoamisesta tavaraa tai matkatavaraa vastaan otettaessa, jos vahingoittuminen tai osittainen katoaminen on tuolloin ulkoisesti havaittavissa. Muussa tapauksessa muistutus on tehtävä kymmenen päivän kuluessa tavarän tai matkatavarän vastaanottamisesta. Kuluttajalla on kuitenkin aina oikeus tehdä muistutus kohtuullisen ajan kuluessa tavarän tai matkatavarän vastaanottamisesta.

Kanneoikeus ei kuitenkaan ole 1 momentin nojalla menetetty, jos rautatieyritys tai se, jonka menettelystä rautatieyritys vastaa, on aiheuttanut tavarän tai matkatavarän vahingoittumisen tai osittaisen katoamisen tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta.

34 §

Määräajan laskeminen

Edellä 15, 25 ja 33 §:ssä säädettyä määräaikaa laskettaessa ei oteta lukuun päivää, josta lukien määräaika lasketaan.

Jos 15 §:n 3 momentin 1 kohdassa tai 33 §:n 1 momentissa säädetyn määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto taikka arkilauantai, säännöksessä tarkoitetun vaatimuksen tai muistutuksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

35 §

Vanhentumisaika

Oikeus korvaukseen tämän lain nojalla on menetetty, jollei vaatimusta esitetä kirjallisesti rautatieyritykselle vuoden kuluessa tai, jos vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta, kolmen vuoden kuluessa:

1) tavarán tai matkatavaran luovutuksesta, jos oikeus perustuu tavarán tai matkatavaran vahingoittamiseen tai osittaiseen katoamiseen taikka sen luovutuksen viivästy miseen;

2) siitä, kun tavara on katsottu 15 §:n tai matkatavara 25 §:n mukaan kadonneeksi, jos oikeus perustuu koko tavarán tai matkatavaran katoamiseen; tai

3) siitä, kun kolme kuukautta on kulunut kuljetettavaksi ottamisesta tai kuljetusvelvollisuuden laiminlyömisestä, jos oikeus perustuu

muuhun kuin 1 tai 2 kohdassa mainittuun seikkaan.

36 §

Toimivaltainen tuomioistuin

Tässä laissa tarkoitettua kuljetusta koskeva kanne voidaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, tutkia määräpaikan kärjäoikeudessa taikka sen paikkakunnan kärjäoikeudessa, missä tavara tai matkatavara otettiin kuljetettavaksi.

37 §

Vastuun enimmäismäärien tarkistaminen

Tähän lakiin perustuvia rautatieyrityksen vastuun enimmäismääriä voidaan tarkistaa valtioneuvoston asetuksella rahanarvon muutosta vastaavasti.

6 luku

Voimaantulo

38 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Tällä lailla kumotaan 5 päivänä syyskuuta 1975 annettu rautatiekuljetusasetus (714/1975) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Tätä lakia ei sovelleta ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn sopimukseen.

Laki

tiekuljetussopimuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 23 päivänä maaliskuuta 1979 annetun tiekuljetussopimuslain (345/1979) 2 §:n 2 momentti, 32 §:n 2 ja 3 momentti sekä 42 § seuraavasti:

2 §

Soveltamisalan rajoitukset

— — — — —
 Lakia ei myöskään sovelleta sellaiseen mootoriajoneuvolla tapahtuvaan kuljetukseen, jonka osalta on sovellettava kansainvälistä yleissopimusta tavarankuljetuksesta rautateitse (CIM) tai rautatiekuljetuslakia (/).

32 §

Tavaran katoamisesta tai vähentymisestä suoritettava korvaus

— — — — —
 Kotimaisessa kuljetuksessa rahdinkuljettajan vastuu on rajoitettu 20 euroon tavarankokonaispainosta puuttuvaa kiloa kohti. Vastuun enimmäismäärää voidaan tarkistaa valtioneuvoston asetuksella rahanarvon muutosta vastaavasti.

Kansainvälisessä kuljetuksessa korvaus ei saa ylittää 8,33 Kansainvälisen valuuttarahaston määrittelemää erityisnosto-oikeutta tavarankokonaispainosta puuttuvaa kiloa kohti. Jos korvaus vahvistetaan suoritettavaksi muussa valuutassa, muunto täksi valuutaksi määräytyy korvauksen vahvistamispäivän virallisen kurssin mukaan.

— — — — —

42 §

Toimivaltainen tuomioistuin

Kansainvälistä kuljetusta koskeva kanne voidaan tutkia ainoastaan joko asianosaisten tekemän sopimuksen perusteella 1 §:n 1 momentissa mainittuun yleissopimukseen liittyneessä valtiossa taikka valtiossa, jossa

1) vastaajan kotipaikka tai pääkonttori sijaitsee;

2) vastaajan haaraliike tai asioimisto, jonka välityksellä kuljetussopimus on tehty, sijaitsee;

3) tavara otettiin kuljetettavaksi; tai

4) määräpaikka on.

Suomessa tässä laissa tarkoitettua kuljetusta koskeva kanne voidaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, tutkia määräpaikan käräjäoikeudessa tai sen paikkakunnan käräjäoikeudessa, missä tavara otettiin kuljetettavaksi. Jos muuta toimivaltaista tuomioistuinta ei ole, kanne voidaan tutkia Helsingin käräjäoikeudessa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____.

Tämän lain 32 §:n 2 momenttia sovelletaan sen voimaantulon jälkeen tehtyyn sopimukseen.

Laki**valmismatkalain 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä marraskuuta 1994 annetun valmismatkalain (1079/1994) 24 § seuraavasti:

24 §

Vahingonkorvausvastuun määräytyminen eräisissä tapauksissa

Sen estämättä, mitä 23 §:ssä säädetään, matkanjärjestäjä saa sopimusehdoissa määrätä, että matkanjärjestäjän korvausvastuu kuljetukseen liittyvästä vahingosta määräytyy siten kuin kyseisestä kuljetuksesta säädetään merilaissa (674/1994), kuljetuksesta ilma-aluksessa anne-

tussa laissa (289/1937), ilmakuljetus-sopimuslaissa (45/1977), ilmakuljetuslaissa (387/1986) tai rautatiekuljetuslaissa (/) taikka määrätään kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevassa yleissopimuksessa (COTIF; SopS 5/1985).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta .

Helsingissä 24 päivänä marraskuuta 2000